

GRUNDER INOM UNGDOMSPOLITIK

Youth Partnership

Partnership between the European Commission
and the Council of Europe in the field of Youth

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

De åsikter som uttrycks i detta arbete, beställt av Europeiska unionens och Europarådets ungdomssamverkan, är författarnas egna ansvar och avspeglar inte nödvändigtvis den officiella ståndpunkten hos någon av de samverkande institutionerna, deras medlemsstater eller de organisationer som samarbetar med dem.

Alla förfrågningar om återgivande eller översättning av hela eller delar av detta dokument ska riktas till Directorate of Communication (F-67075 Strasbourg Cedex eller publishing@coe.int). All annan kommunikation rörande detta dokument ska ställas till samverkan mellan Europeiska kommissionen och Europarådet inom ungdomsområdet.

Omslag och layout: Avdelningen för dokument- och publikationsproduktion (SPDP), Europarådet

Foto: © Samverkan mellan Europeiska kommissionen och Europarådet inom ungdomsområdet och Nigel Smith

Text: Zara Lavchyan, Howard Williamson
Teckningar: Sven Retore

Denna publikation har inte manusgranskats av SPDP:s redaktionella enhet för att rätta typografiska och grammatiska misstag.

© Europarådet och
Europakommissionen, oktober 2017
Reviderad 2019
Tryckt av Europarådet

Inledning

Hur kan politiken möjliggöra för unga att bli aktiva medborgare? Hur kan den främja ungas inkludering i samhället och förverkligandet av deras ambitioner och potential?

— Denna översikt av viktiga begrepp, principer och utmaningar inom ungdomspolitik avser att bidra med svar på dessa frågor.

— Ett varningens ord: ungdomspolitik är komplext. Vi uppmanar alla läsare att utgå från sin egen kontext som kan vara mer komplex och än mer invecklad!

— Mycket mer har skrivits, diskuterats och debatterats om ungdomspolitik än vad som tas upp i detta dokument – om din resa fört dig hit, så hoppas vi att den inte slutar här! Vi uppmanar dig att gå vidare via de referenser som anges i dessa "grunder" samt via webbplatsen för Europakommissionens och Europarådets samverkan inom ungdomsområdet.

Definitioner: vad är ungdomspolitik? Vad är det till för?

Ungdomspolitikens definitioner och realiteter skiljer sig åt mellan länder, inom länder och dessutom över tid. Vi inleder med några grundläggande element.

Ungdomspolitik är en strategi som tillämpas av offentliga myndigheter i syfte att ge ungdomar möjligheter och erfarenheter som främjar deras framgångsrika integration i samhället och möjliggör för ungdomar att bli aktiva och ansvarstagande samhällsmedlemmar, samt aktörer som driver förändring.”
(Europarådet CM/Rec(2015)3)

■ Vad kan ungdomspolitiken göra för unga? I allmänhet berör policydokumenten olika samhörande dimensioner i ungas liv: välbefinnande, inlärning, demokratiskt deltagande och inkludering. Ungdomspolitik kan erbjuda möjligheter för unga att utveckla kunskap, förmågor och förhållningssätt för att finna sin plats i samhället, att bli självständiga, att spela en roll i civilsamhället och på arbetsmarknaden. Unga kan ta del av ungdomspolitiska insatser så som meningsfulla fritidsaktiviteter förenade med positiva värden (solidaritet, gruppsammanhållning osv.), eller aktiviteter för att främja hälsan, program för entreprenörskap eller tillgång till ungdomsanpassad rättshantering osv. På ett

eller annat sätt kan ungdomspolitik skapa möjligheter för unga personer att finna ett "hem" inom en värdegemenskap. Detta främjar social sammanhållning och utveckling av demokratiska samhällen.

■ Ungdomspolitik kan ses omfatta alla de politikområden som påverkar unga, till exempel social trygghet, hälsa, bostad, arbete/entreprenörskap, formell utbildning med mera, såväl som tvärssektoriella frågor som social inkludering, samhällsengagemang, jämställdhet mellan könen med mera.

■ Ungdomspolitik kan också förstås utifrån att det specifikt riktar sig till unga personer, till exempel genom projekt för fritidsaktiviteter, mobilitet, volontärarbete, projekt inom ungdomsarbete, ungdomsinformation och inflytandeforum för ungdomars deltagande och medverkan i beslutsfattande. Med detta förhållningssätt kan ungdomspolitik möjligen samordnas med andra politikområden som berör unga personer.

■ Ovanstående förmedlar en positiv syn på ungdomspolitik, men till politiska insatser riktade mot unga hör också regelverk, övervakning, tvång, tillrättavisande och i vissa fall bestraffning. En påtvingad aktivitet i utbyte mot inkomst för en ung person som är arbetslös eller rättsliga åtgärder mot unga i förvar är exempel på negativa insatser.

■ Ungdomspolitik kan tillämpa åtgärder eller program för alla unga, eller arbeta med åtgärder för specifika grupper av unga, exempelvis de som är ekonomiskt utsatta eller bor på landsbygden.

Grundläggande begrepp

Det första ledet i ordet "ungdomspolitik" är ungdom och förståelsen av vad som menas med "ungdom" i olika sammanhang styr också vad ungdomspolitik kan innehålla.

■ Det finns ingen allomfattande samsyn på vad ungdom är. Ungdom är en social konstruktion som syftar på den komplexa övergångstiden till självständighet, då individen tar steget från barndom till att bli vuxen. Definitionen för ungdomar är olika i olika länder. Åldersspannet 15–29 används ofta för statistiska syften på EU-nivå. EU-programmet Erasmus+ Ungdom erbjuder möjligheter för unga i åldrarna 13 till 30 år. Aktiviteterna inom Europarådets ungdomssektor är tillgängliga för unga i åldrarna 18–30 år, med undantag där särskilda skäl finns.

■ Det andra ledet i ordet "ungdomspolitik" är politik, vilket omfattar processer för att tilldela offentliga resurser för att uppnå politiska mål. Då man talar om ungdomspolitik behöver man vara uppmärksam på vad som egentligen menas: processen för att skapa ungdomspolitik, dess fokus eller de politikområden som täcks, eller dess tillämpning, alltså hur den förmedlas till unga personer (Williamson 2017).

Vilken definition av "ungdom" används i ditt land?

Godtar alla den definitionen?

Hur ser man huvudsakligen på ungdom i ditt land?

Vilka fem ord används för att beskriva ungdom?

Förhållningssätt

Ungdomspolitik avspeglar hur myndigheter eller beslutsfattare ser på unga. De värderingar ungdomspolitiken vilar på är mycket viktiga att begrunda, då de påverkar på alla nivåer, från det första steget med att utforma den till de insatser eller program som vänder sig till unga och de målsättningar man har med dessa. I vissa fall kan grundläggande värden och principer vara vägledande för ungdomspolitik, men i andra fall är detta frånvarande. I ett demokratiskt samhälle kan riktlinjerna för och insatserna i ungdomspolitiken inbegripa social utveckling, solidaritet, social rättvisa, aktivt medborgarskap samt social och ekonomisk integration.

Politikens förhållningssätt och metoder kan inbegripa allt från reglering till frigörelse, från förebyggande till ingripande, från proaktivt till reaktivt, från problemorienterat till möjlighetsinriktat, från förmyndande till öppet. Olika förhållningssätt leder till helt olika åtgärder, vilkas logiska grunder och följder behöver övervägas noga. Exempelvis skiljer det sig åt att finansiera projekt som passar in i en föreskriven modell och att finansiera kreativa projekt som leds av ungdomar.

Ungdomspolitiken kan vara integrerad eller fragmenterad, koordinerad eller isolerad, riktad mot en specifik grupp eller allmängiltig, i samklang med eller i strid mot andra politikområden. I vissa länder är ungdomspolitik en del av statens agenda för utveckling, i andra bygger dess mål på reaktiva gensvar

på uppstående problem. Den kan utgå ifrån teoretiska strukturer för ungdomars utveckling eller bortse från dessa, motsvara mer omfattande europeiska mål eller inte, begränsas eller utökas vid ekonomiska fluktuationer, bygga på en robust kunskapsbas eller snarare luta sig på anekdotiska belägg. Inom Europa tenderar länder med liknande sociopolitiska system att ha likartade förhållningssätt till att utforma och tillämpa ungdomspolitik, åtminstone vad gäller områden som omfattas och vad som prioriteras.

■ Europarådet främjar ungdomspolitik som är baserad på mänskliga rättigheter och demokratiska normer, är möjlighetsinriktad, involverar unga då de utformas och tillämpas, skapar förutsättningar för inlärning, möjligheter och erfarenheter, samt bygger på grundlig datainsamling. EU stödjer genom sin ungdomsstrategi politiska insatser och styrmodeller som skapar fler möjligheter för unga människor, förbättrar deras tillgång till och oinskränkta deltagande i samhället. I den typen av insatser läggs också vikt vid ungdomsarbete och icke-formell inlärning, man lägger vikt vid ett sektorsövergripande förhållningssätt samt betonar behovet av belägg och av dialog med unga.

Hur betraktas ungdomar av beslutsfattare i din omgivning?
Ses de som en resurs, som "framtiden", eller som ett problem som behöver lösas eller hanteras?

Vilka värden bygger ungdomspolitiken på i ditt samhälle? Vilka är syftena med och nyckelområdena för ungdomspolitik i ditt land?

Svarar ungdomspolitikens mål mot de utmaningar som unga möter?

Ungdomspolitik – aktörer och juridisk grund

Olika myndigheter kan arbeta med frågor som berörs av ungdomspolitik, på olika nivåer och i olika sektorer, och i olika roller. I en del länder är ungdomspolitik statliga myndigheters ansvarsområde. I andra är det regionala myndigheters ansvarsområde, medan statliga myndigheter sätter upp övergripande mål och säkerställer enhetlighet. Lokala myndigheter tillhandahåller ungdomspolitik på sin nivå. De strukturer som ansvarar för ungdomspolitik på nationell nivå kan inbegripa ett departement med ansvar för ungdomsfrågor (på egen hand eller i samverkan med sektorer som kultur, utbildning, idrott, familj och barn, sociala frågor, media, rättsväsende, hälsa och sjukvård eller nationella minoriteter), en statlig myndighet, en statssekreterare med ansvar för ungdomsfrågor, en avdelning eller en enhet för ungdomspolitik. Myndigheter på lokal och regional nivå kan inbegripa ungdomsenheter/ungdomsutvecklare, ungdomsombudsman, ungdomskommittéer, återigen med ett specifikt ansvarsområde eller i samverkan med andra sektorer.

■ Offentliga myndigheter är viktiga beslutsfattare inom ungdomspolitik, men det finns också många andra aktörer som är delaktiga i att tillhandahålla information, utforma och tillämpa ungdomspolitiska insatser: ungdomsråd,

ungdomsorganisationer, intressegrupper, ungdomsgrupper, ungdomsarbetare, ungdomsforskare, unga personer, skolor, lärare, arbetsgivare, sjukvårdspersonal, socialarbetare, trossamfund och media med flera.

■ Juridiska regelverk identifierar vilka som ska delta i processer rörande ungdomspolitik. I en del länder kan ungdomspolitiken hanteras i ett enda lagrum. I andra kan element som rör ungdomspolitik vara inbegripna i dokument som berör flera sektorer och vara sammanlänkade inom ett juridiskt regelverk (lag, fördrag, resolution, strategi, handlingsplan, statligt koncept eller liknande). Det senare kan benämnas som "ungdomsperspektiv". Men om dessa dokument och tillhörande insatser inte är medvetet och tydligt kopplade till unga personer blir det svårt att se detta som en samordnad ungdomspolitik, även om sådana policydokument verkligen påverkar unga.

Vilka är de juridiska grunderna för ungdomspolitik i ditt land?

Vilka strukturer för ungdomspolitik finns i ditt land?

Ungas delaktighet

Generellt sett är det viktigt att de som politiken riktar sig till får komma till tals i alla frågor som berör dem. Unga ska ha rättigheter, verktyg, stöd, möjligheter och utrymme för att agera som en deltagande part inom ungdomspolitiken: ge råd om eller vara med och fatta beslut om dess utformning, delta i tjänsters utförande, övervaka och utvärdera politikens påverkan och inte bara vara mottagare av tjänster. Om unga involveras känner de delaktighet i beslut som fattas, och de tjänster som skapas motsvarar bättre deras ambitioner eller rättigheter. Då ökar chanserna för att politiken ska nå framgång!

■ Emellertid deltar inte alla unga på samma sätt. För att säkerställa att utformandet av ungdomspolitik är så inkluderande som möjligt måste myndigheter utveckla skräddarsydda, diversifierade och användarvänliga mekanismer för deltagande, exempelvis genom dialog med ungdomsråd och ungdomsorganisationer, samt genomföra konsultationer med unga och berörda aktörer, nyttja digitala kanaler osv.

■ Två exempel till:

- ▶ Systemet med gemensam styrning inom Europarådets ungdomssektor, där representanter för myndigheter och ungdomsorganisationer gemensamt fattar besluten om Europarådets arbetsprogram för unga.
- ▶ EU:s ungdomsdiallog, där ungas synpunkter inhämtas, diskuteras gemensamt och övervägs vid utformning av policydokument på nationell nivå och EU-nivå.

■ Frågan om (makt-)relationerna mellan myndigheter och civilsamhället – i synnerhet ungdomsorganisationer och unga själva – är viktig. Exempelvis kan myndigheter agera som partner till civilsamhället och dela ansvaret, eller styra vad ungdomsorganisationer gör, eller låta bli att ingripa i eller hjälpa till med deras arbete över huvud taget (bearbetat från Lauritzen 2008).

Vem säkerställer att alla berörda aktörer får göra sig hörda och påverka vid politikens utformning och tillämpning?

Är ungdomsorganisationer involverade i ungdomspolitik? Hur?

Är unga involverade i utformning, genomförande och utvärdering av ungdomspolitik? Alla unga? Hur?

Finns det ett nationellt ungdomsråd eller någon annan nationell struktur som representerar ungdomsorganisationer?

Förverkliga ungdomspolitiken

Varje land har sina egna mekanismer för det ungdomspolitiska arbetet. Ofta har staten en roll i att formulera politikens ramar, då den skapar (exempelvis genom lagstiftning och budgetar) förutsättningarna för arbetet på regional och lokal nivå, och slutligen följer upp och utvärderar i vilken grad politikens målsättning har uppnåtts. När målsättningen för ungdomspolitik utformas tar myndigheterna hänsyn till tidigare insatser och deras resultat, samt till relevanta forskningsdata. Staten kan ställa upp allmänna mål och fordrar ibland att lokala eller regionala myndigheter tar fram specifika mål. Det andra består i att tillhandahålla strukturer och resurser, vilket kan utgöras av att tillhandahålla specifik lagstiftning som definierar formerna för tjänster eller finansiering. Detta skapar förutsättningarna för de aktiviteter, insatser och tjänster som ska tas fram. Slutligen bedömer staten resultaten på regional och lokal nivå. Ungdomspolitiska åtgärder kan och bör kompletteras genom insamling av empiriska data om hur politikens föresatser tillämpas i praktiken, vilka den har nått fram till och vilken verkan detta har haft – för att man ska kunna veta vad som behöver förändras. För att denna process ska fungera effektivt bör målformuleringen åtföljas av att man sätter upp riktmärken för utvärderingen: målen ska vara klara, ideologiskt tydliga, mätbara och anpassade till de tillgängliga resurserna (Siurala 2006). Andra aktörer inom ungdomspolitiken, samt den administrativa nivån, bör också involveras under hela processen.

Man säger att ungdomspolitik har en sektoröverskridande dimension när det finns en samverkansprocess mellan ungdomssektorn och andra sektorer i frågor som rör unga. För att hantera tvärsektoriell samverkan kan det i ett departement med ansvar för ungdomar finnas en kommitté som ansvarar för samordning med andra ministerier. Alternativt kan det finnas en politisk representant för ungdomsfrågor som ansvarar för samordning. Emedan det i teorin är både lämpligt och nödvändigt, så är samverkan mellan olika politiska områden (alltså mellan olika departement och enheter) i praktiken en krävande process.

Vilka är kopplingarna mellan ungdomspolitik på olika nivåer i ditt land?

Hur främjar staten tillämpningen på lokal nivå?
Hur kan man säkerställa enhetligheten hos de tjänster som tillhandahålls för unga i olika regioner eller kommuner?

Finns det något sektorsövergripande organ med tillsyn över utformningen av ungdomspolitik i ditt land?

Känner ungdomsarbetare och andra yrkesverksamma som arbetar med unga till ungdomspolitikens strukturer på nationell nivå?

Nycklar till framgång

Vad behöver man tänka på då man planerar, genomför och utvärderar ungdomspolitik?

■ Några nyckelfaktorer för en effektiv och ändamålsenlig ungdomspolitik är:

- ▶ en tydligt definierad statlig myndighet för ungdomar, ett organ som kan leda, utföra, samordna och befästa arbetet.
- ▶ en tydlig definition av målgruppen, exempelvis med definition av åldersgränser och/eller de grupper som politikens insatser är avsedda för.
- ▶ en konkret och tydlig strategi och en handlingsplan, samt mekanismer för uppföljning och utvärdering, så att de som utformar en policy kan hållas ansvariga och kunna utveckla de ungdomspolitiska insatserna.
- ▶ en kunskapsbas, till exempel en kartläggning av ungas villkor och behov, forskning och statistik, samt empiriska data från policytillämpning.
- ▶ en vision där unga ses som en resurs, inte som ett problem, för att stödja och ge egenmakt åt unga att utvecklas till sin fulla potential samt ge ett positivt bidrag till samhällsbygget.
- ▶ en tro på värdet av och en förmåga att skapa meningsfullt ungdomsinflytande, det vill säga att unga deltar i politiska processer samt engageras inom ungdomsorganisationer och samhällsliv.
- ▶ ett tvärsektorielt förhållningssätt till ungdomspolitik som kopplar samman olika politikområden som kan spela en roll i ungas liv, både från ungdomsområdet och från andra sektorer.

- ▶ en särskilt avsatt långsiktig finansiering, eftersom politiken behöver backas upp med långsiktiga, särskilt avsatta och tillräckliga resurser för att kunna tillämpas.
- ▶ etablerade kontaktytor mellan lokal, regional och nationell nivå som tillvaratar alla aktörers kunskaps- och ansvarsområden samt eftersträvar samarbete, samordning och samverkan.
- ▶ överensstämmelse med internationella riktlinjer, avseende normer, rekommendationer och god praxis. *(bearbetat från Denstad 2009)*

■ När ungdomspolitik granskas kan man analysera hur den är uppbyggd, vem som gör vad, hur mycket den kostar, men framför allt om den når fram till rätta unga personer på ett meningsfullt och relevant sätt. En viktig utmaning i samband med ungdomspolitik är att maximera omfattningen av positiva ungdomspolitiska insatser och att minimera omfattningen av negativa insatser.

Vilken är den huvudsakliga målgruppen för ungdomspolitik i ditt land/i din region? (en särskild grupp, särskild livssituation, alla ungdomar eller dylikt)?

Vilka slags belägg underbygger målsättningen för ungdomspolitik i ditt land/i din region??

Varför kan några av de ungdomspolitiska insatserna som du känner till ha skapats? Vad är politikens mål och vilka är det politiken vill nå?

Finns det en särskild finansiering för ungdomspolitiska insatser? Vad används den huvudsakligen till?

Tillämpas några former av god praxis för ungdomspolitik i ditt land/i din region?

Från ungdomspolitik till erbjudande av tjänster och praktisk verksamhet

Hur når ungdomspolitiken ut till ungdomar? Många olika program eller insatser kan drivas inom ungdomspolitik, inriktade på helt olika frågor. De kan röra deltagande och medborgarskap, säkerhet och skydd, bekämpande av socialt utanförskap, information och ny teknik, rörlighet och internationalism, att leva tillsammans i mångkulturella samhällen, yrkesvägledning, fritid, främjande av jämlikhet och icke-diskriminering, miljöfrågor och så vidare. Program kan innefatta finansiering för ungdomsprojekt, icke-formellt lärande, information och rådgivning, strategier för att underlätta inträdet till arbetsmarknaden, tillhandahållande av ungdomsarbete och mycket annat.

Ungdomsarbete är ett ungdomspolitiskt verktyg som syftar på att bidra till ett brett utbud av sociala, kulturella, lärande, miljöinriktade och/eller politiska aktiviteter – av, med och för unga, i grupp eller individuellt. Ungdomsarbete tillhandahålls av både avlönade och frivilliga ungdomsarbetare och bygger på icke-formella och informella lärandeprocesser riktade mot unga, samt på

ungas frivilliga deltagande. Det viktigaste syftet är att motivera och stödja ungdomar i deras strävan efter att finna och forma sina egna livsbanor. Detta bidrar såväl till ungas personliga och sociala utveckling, som till samhällets utveckling (Europarådet 2017).

■ En viktig ungdomspolitisk fråga rör kompetensen hos ungdomsarbetare, samt hur kompetensen kan förvärfvas. Det är till exempel viktigt att säkerställa att de tjänster som riktas till unga håller hög kvalitet och är i linje med målsättningen för ungdomspolitiken. En annan fråga rör kapaciteten, det vill säga om den befintliga infrastrukturen i rätt omfattning kan erbjuda trygga och lämpliga platser med meningsfulla aktiviteter som bidrar till ungas lärande.

Hur ser organisationen för ungdomspolitik ut i ditt land?

Vilka ungdomspolitiska verktyg används för att nå ut till unga människor?

Vilka verktyg används för att erbjuda tjänster?

Hur utbildas yrkesverksamma inom ungdomspolitik och inom ungdomsarbete?

Ungdomspolitik på europeisk och nationell nivå

De europeiska länderna formar sin nationella ungdomspolitik enligt respektive lands prioriteringar och faktiska situation, men länderna inspireras och påverkas ofta även av EU:s och Europarådets prioriteringar, vilka utgår från dessa organs särskilda målsättningar och mandat.

Europeiska unionen

EU:s ungdomsstrategi (2019 – 2027) fokuserar på tre områden: *engagera*, *sammanföra* och *stärka*. Strategin fostrar ungdomars deltagande i det demokratiska livet (*engagera*), främjar frivilligt engagemang, rörlighet i lärande, solidaritet och interkulturellt lärande (*sammanföra*) och främjar ungdomars egenmakt genom kvalitet, innovation och erkännande inom ungdomsarbete (*stärka*). Strategins målsättning är att nå ut till alla unga och att göra EU-programmen mer inkluderande för unga med begränsade möjligheter. Strategin tar hänsyn till resultaten av den ungdomsdialog som ledde fram till de elva europeiska ungdomsmålen.

Dessa mål uppnås genom särskilda ungdomsprogram, exempelvis Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren. Strategin bygger på effektiv, målinriktad och samverkande tvärsektoriell tillämpning, på användande av EU:s program och fonder samt uppmuntrar till tvärsektoriell samverkan på alla nivåer. I EU:s ungdomsstrategi ingår ömsesidiga lärandeaktiviteter bland medlemsstater, nationell informationsspridning, EU:s ungdomsdialog och andra former av deltagande för unga då policyförslag utformas, EU:s plattform för ungdomsstrategi samt evidensbaserade verktyg. EU:s ungdomskoordinator är Europeiska kommissionens kontaktperson och referenspunkt för unga.

Europarådet

Europarådets aktuella ungdomspolitik definieras i strategidokumentet "Agenda 2020", vilken anger prioriteringarna för europeisk ungdomspolitik till 2020: mänskliga rättigheter och demokrati och att leva tillsammans i samhällen med mångfald och socialt inkluderande av unga. Europarådet främjar ungdomspolitik som är baserad på mänskliga rättigheter och demokratiska värden, med fokus på deltagande, information, inkluderande, tillgång till rättigheter, arbete och mobilitet för unga och som knyter unga till formandet av Europa som en gemenskap baserad på mänskliga rättigheter och demokrati.

Europarådet främjar mellanstatlig och internationell samverkan i frågor rörande utformandet av ungdomspolitik och erbjuder medlemsstaterna stöd i utvecklandet av ungdomspolitik som är baserad på internationellt erkända principer och värden. Stödet omfattar seminarier och kapacitetsbyggande genom icke-formella utbildningsaktiviteter, internationell granskning av nationell ungdomspolitik, utsändande av experter, ömsesidigt lärande, oberoende expertis eller bedömning samt studiebesök och rådgivningstjänster. Bland övriga resurser inbegrips finansiering för ungdomsprojekt genom Europeiska ungdomsfonden och kapacitetsbyggande program vid de Europeiska ungdomscentren.

EU:s och Europarådets ungdomssamverkan

Europeiska kommissionen och Europarådet arbetar tillsammans genom sin samverkan inom ungdomsområdet för att utveckla synergier mellan sina ungdomsinriktade aktiviteter. Exempelvis samlar EU:s och Europarådets ungdomssamverkan in och bearbetar kunskap för utformning av ungdomspolitik och ungdomsarbete, i synnerhet kring ungas delaktighet, social inkludering och ungdomsarbete.

På vilket sätt kopplas ungdomspolitik på europeisk nivå till ungdomspolitik på nationell nivå i ditt land?

Hur kopplar man samman ungdomspolitiken på europeisk, nationell och lokal nivå?

Utmaningar

Det finns många utmaningar rörande ungdomspolitik. Vissa hör samman med den aktuella situation som ungdomspolitiken förväntas bemöta (till exempel ungdomsarbetslöshet och våldsbejakande extremism). Andra utmaningar är återkommande i det ungdomspolitiska samtalet, exempelvis:

- ▶ Offentliga myndigheter engagerar sig inte på allvar i ungdomspolitik. Åtgärder och program är utspridda inom olika politikområden. Det kanske finns något som berör ungdom, men enhetliga mål saknas.
- ▶ Ungdomspolitik tas fram baserat på politiska ideologier eller dagsaktuella frågor, blir ibland till ett verktyg för att behålla den politiska makten och tar då inte hänsyn till ungas situation, behov eller rättigheter.
- ▶ Mekanismer och resurser för att tillämpa ungdomsstrategier saknas.
- ▶ Olika aktörer och myndigheter samarbetar inte under framtagandet av ungdomspolitiska styrdokument, inte ens när det handlar om frågor som berör flera politikområden och har fokus på unga som har problem med koppling till flera politikområden.
- ▶ Unga involveras inte i utformandet av ungdomspolitiken. Om och när unga involveras är policyförslagets inriktning redan bestämd och man tar inte hänsyn till ungas synpunkter, eller också anses de deltagande ungdomarna inte vara representativa för ungdomsgruppen i sin helhet.
- ▶ Offentliga myndigheter med ansvar för ungdomspolitik är inte tillräckligt väl förberedda för att arbeta med unga personer.
- ▶ Det finns ingen oberoende uppföljning och/eller utvärdering av vad ungdomspolitik har uppnått och i vilka avseenden den har misslyckats, eller vilka andra behov den borde bemöta.

Vilka huvudsakliga utmaningar för ungdomspolitiken ser du i ditt land/din region?

Vilka viktiga frågor borde de som ansvarar för ungdomspolitik framför allt prioritera i ditt land/din region?

- ▶ När ungdomspolitiken lägger upp bidragsformer för (ungdoms-)organisationer eller andra aktörer inom civilsamhället är dessa inte öppna för alla organisationer, oavsett vad som bidragen omfattar.
- ▶ Yrkesverksamma som arbetar med eller för unga personer, exempelvis ungdomsarbetare, ungdomsrådgivare och informationsansvariga eller utbildare saknar tillräcklig utbildning.
- ▶ Ungdomspolitik når inte ut som den ska. Program når inte ut till dem de är avsedda för, eller så är målgruppen för snävt definierad och erbjuder inte mycket för de flesta unga personer.

Källor

Webbplats för de europeiska ungdomsmålen, med versioner på flera europeiska språk <https://youth-goals.eu/>

Resolution från Europeiska unionens råd och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om ramar för det europeiska samarbetet på ungdomsområdet: Europeiska unionens ungdomsstrategi 2019–2027, OJ C 456, 2018-11-18

Europarådet (2008), "The future of the Council of Europe youth policy: AGENDA 2020", slutdeklaration från Europarådets åttonde ministerkonferens ansvarig för ungdom, Kiev, Ukraina, 10–11 oktober 2008

Europarådet (2015), rekommendation CM/Rec (2015)3 från ministerkommittén till medlemsstaterna om tillgången för unga personer från missgynnade stadsdelar till sociala rättigheter, antagen av ministerkommittén den 21 januari 2015 vid det 1217:e mötet med ministrarnas företrädare

Europarådet (2017), rekommendation CM/Rec (2017)4 från ministerkommittén till medlemsstaterna om ungdomsarbete

Denstad F.Y. (2009), Youth Policy Manual: How to develop a national youth strategy, Europarådets förlag, Strasbourg

Europeiska unionens råd (2009), rådets resolution den 27 november 2009 om en förnyad struktur för europeisk samverkan inom ungdomsområdet (2010–2018), OJ C 311, 19.12.2009, s. 1-11.

Europeiska kommissionen (2015), EU:s ungdomsrapport 2015, <https://publications.europa.eu/s/dmAG>

Europeiska kommissionen (2017), Improving youth work – your guide to quality development, <https://publications.europa.eu/s/dlxxm>

Europeiska ungdomsforumet (2016), A Toolkit on Quality Standards for Youth Policy (en verktygslåda för kvalitetsnormer inom ungdomspolitik)

Lauritzen, P. (2008), Eggs in a pan – Speeches, Writings and Reflections av Peter Lauritzen, Europarådets förlag, Strasbourg

Siurala, L. (2006), *A European framework for youth policy*, Europarådets förlag, Strasbourg

Williamson, H. (2002), *Supporting young people in Europe: principles, policy and practice*, Europarådets förlag, Strasbourg

Williamson, H. (2008), *Supporting Young People – Volume 2*, Europarådets förlag, Strasbourg

Williamson, H. (2017), *Supporting Young People (Volume 3): looking to the future*, Europarådets förlag, Strasbourg

Att förstå några av grunderna inom ungdomspolitik är ett viktigt steg i att studera hur ungdomspolitik kan gripa sig an de utmaningar unga står inför i dag.

Hur kan politik möjliggöra för unga att bli aktiva medborgare? Hur kan de främja att unga inkluderas i samhället och kan förverkliga sina ambitioner och sin potential? Dessa är alla viktiga frågor i ett samhälle där unga genomgår en komplex övergång till vuxenlivet, samtidigt som de är samhällsförändringarnas huvudpersoner.

Offentliga myndigheter spelar en mycket viktig roll i att ta fram strategier och policyer i syfte att tillhandahålla möjligheter och erfarenheter för unga som främjar deras framgångsrika integration i samhället och möjliggör för dem att bli aktiva och ansvarsfulla samhällsmedlemmar, samt drivande aktörer i förändringen.

I detta dokument erbjuds alla med intresse för ungdomspolitik en översikt över viktiga begrepp, principer, förhållningssätt och utmaningar.

<http://youth-partnership-eu.coe.int>

youth-partnership@partnership-eu.coe.int

Europarådet är kontinentens ledande organisation för de mänskliga rättigheterna. Det består av 46 medlemsstater, inklusive samtliga medlemmar av Europeiska unionen. Alla medlemsstater i Europarådet har undertecknat den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen), ett fördrag som syftar till att skydda de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatsprincipen. Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (Europadomstolen) övervakar genomförandet av Europakonventionen i medlemsstaterna.

www.coe.int

Europeiska unionens medlemsstater har beslutat att förena sina kunskaper, resurser och öden. Tillsammans har de byggt en zon med stabilitet, demokrati och hållbar utveckling som upprätthåller kulturell mångfald, tolerans och individens friheter. EU är fast beslutet att dela sina framsteg och värden med länder och personer utanför unionens gränser.

<http://europa.eu>

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE